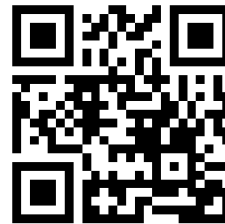

Информация за маймунска шарка

КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА МАЙМУНСКАТА ШАРКА?

Маймунската шарка е вирусно заболяване, което подлежи на задължителна регистрация, много близко с истинската едра шарка (вариола), която беше изкоренена до 1977 г. чрез систематична световна кампания за ваксиниране. При човека вирусите могат да причинят заболяване, подобно на истинската едра шарка, но за разлика от нея маймунската шарка рядко има летален изход. Особено застрашени от тежко протичане на заболяването са лица с имунен дефицит, бременни и деца. Възможните усложнения включват образуване на белези, при засягане на конюнктивата или роговицата и увреждане на очите или дори загуба на зрението, възпаление на мозъка, сърцето или белите дробове, спонтанни аборти при бременни жени, допълнителна бактериална инфекция на кожните лезии, както и силна болка по време на изхождане или уриниране поради отворените лезии на кожата и лигавиците.

За информация и записване на час за ваксинация

КАК СЕ ПРЕДАВА ЗАРАЗАТА?

В Западна и Централна Африка заразата се предава предимно чрез заразени животни (гризачи и маймуни). Предаването от човек на човек може да стане чрез контакт с инфекциозни ранички по кожата, през лигавиците при говорене, кашляне, кихане при близък и продължителен контакт и чрез телесни течности, например при полови контакти. Възможно е да се заразите и при използване на общо бельо, хигиенни средства и офис принадлежности или при вдишване на замърсен с вируса прах.

КАКВИ СА СИМПТОМИТЕ?

Първите симптоми се появяват след 5 до 14 дни, най-късно след 21 дни. Това са висока температура, обща отпадналост, главоболие и болки в крайниците, стомашно-чревни оплаквания и често болезнено подуване на лимфните възли. След още 1 до 3 дни се наблюдават разпространяващи се изменения на кожата (първо петна, след това възелчета и накрая мехурчета, които образуват коричка и заздравяват с падането на струпеите). Кожните изменения, които често не са ясно изразени, могат да болят и сърбят. И в областта на гениталиите могат да се появят много болезнени отворени ранички. Всички кожни симптоми са заразни до падането на струпеите.

КАК СЕ ДИАГНОСТИЦИРА МАЙМУНСКАТА ШАРКА?

Наличието на вируса може да се докаже чрез вземане на материал от кожните изменения или лигавицата на гърлото за изследане по метода PCR в специална лаборатория. Пробата се взема от медицински персонал при спазване на защитни мерки.

ИМА ЛИ ВАКСИНА ИЛИ ЛЕКАРСТВО СРЕЩУ МАЙМУНСКАТА ШАРКА?

Прилага се симптоматично лечение, а при тежки случаи антивирусно лекарство. За лица с високорисков контакт с регистрирани болни от маймунска шарка се предлага постекспозиционна ваксинация с Jynneos®. Тя трябва да се извърши възможно най-скоро след контакта, в най-добрия случай в рамките на 4 дни (до максимум 14 дни) след последния контакт. Предвиждат се две ваксинации с интервал от 28 дни. За лица, които са били имунизирани преди десетилетия за едра шарка с използваните тогава ваксини е достатъчна една ваксинация, тъй като може да се приеме, че имат известен имунитет.

КАКВО ТРЯБВА ДА СПАЗВАТ КОНТАКТНИТЕ ЛИЦА И ЗАБОЛЕЛИТЕ?

Лица със симптоми, които са били в контакт със случай на маймунска шарка, трябва незабавно да се изолират и да се обалят на тел. 1450. Тези, за които е доказано, че са заразени с маймунска шарка, следва да останат в изолация, докато падне и последният струпей.

Наложени от властите изолация или ограничение на движението се прекратяват с окончателна медицинска оценка (от лекар-специалист). Лица, които са били в контакт със случаи на маймунска шарка, трябва да се самонаблюдават в продължение на 21 дни, т.е. да следят за появата на висока температура, главоболие или болки в крайниците, подуване на лимфните възли и изменения на кожата, както и да информират ежедневно здравните органи за здравословното си състояние. През този период следва да се избягват физически и особено сексуални контакти (това се отнася и за защитени сексуални контакти), а също така с лица с имунен дефицит, деца, бременни жени, както и домашни любимци.

КЪМ КОГО МОЖЕТЕ ДА СЕ ОБЪРНЕТЕ С ОБЩИ ВЪПРОСИ ЗА МАЙМУНСКАТА ШАРКА?

Здравна консултация Виена - горещата линия по здравни въпроси **1450** на община Виена отговаря

Моля, прочетете обратната страна!

Правила за поведение на болели от маймунска шарка в изолация или с ограничение на движението

КАКВО ТРЯБВА ДА СЕ СПАЗВА, ЗА ДА СЕ ИЗБЕГНЕ ЗАРАЗЯВАНЕ?

- Ограничете до минимум контактите с други хора! Ако това е неизбежно, спазвайте дистанция от най-малко 2 м (въздържайте се от всякакъв физически контакт)
- Използвайте отделно помещение от хората, с които съжителствате (собствена стая)
- Носете маска FFP2, когато излизате от стаята си
- Покрийте напълно кожните лезии (превръзка/облекло)
- Въздържайте се от контакт с домашния си любимец (не е изключено предаване на зараза)
- Мийте редовно ръцете си със сапун и вода, особено преди контакт с очите.
- Тъй като е описан случай на самозаразяване в очите, избягвайте да докосвате очите си с ръце. При зрителни смущения, болки в очите или кожни промени по окото или други здравословни проблеми, моля свържете се незабавно с лекар, като му съобщите за заболяването си.
- Не ползвайте едни и същи предмети (напр. кърпи, съдове) с други членове на домакинството
- Дезинфекцирайте повърхностите в банята/тоалетната след всяко ползване
- Използвайте дезинфектант за повърхности, който убива вирусите
- Почиствайте ежедневно използваните повърхности (брави на врати, маси, смартфони и др.)
- Използвайте бельо, което можете да перете при минимум 60°C, или специален препарат за изплакване, който убива вируси
- Избягвайте дейности, които вдигат прах, като изтърсване на спално бельо, възглавници и др. или почистване с прахосмукачка
- Затваряйте плътно замърсени отпадъци и ги изхвърляйте в контейнери за остатъчни отпадъци

КАК СЕ ПРЕКРАТЯВА ИЗОЛАЦИЯТА ИЛИ ОГРАНИЧЕНИЕТО НА ДВИЖЕНИЕТО?

Изоляцията или ограничението на движението продължава, докато със сигурност не представлявате вече риск за зараза, а именно когато всички струпеи и корички са паднали и раните са заздравели. Периодът на изолация е най-малко 21 дни, а в някои случаи до 28 дни след появата на симптомите. В сътрудничество с лекуващите лекари в предписанието за изолация Ви е определена дата за лекарска преценка. Ако на тази среща лекарят няма възражения срещу прекратяване на изолацията, предписанието се отменя автоматично и изолацията Ви се преустановява на този ден. При лица с леко протичане на заболяването с малко на брой лезии или само отделни лезии вместо изолация може да бъде разпоредено ограничаване на движението; в този случай лекарската оценка трябва да бъде извършена една седмица след началото на заболяването. При влошаване на симптомите трябва да се разпореди изолация.

СЛУЖЕБНА ОКОНЧАТЕЛНА ДЕЗИНФЕКЦИЯ?

След отмяната на изолацията или ограничението на движението с Вас ще бъде уговорен час за служебна окончателна дезинфекция в жилището Ви, която трябва да се извърши в срок от 3 работни дни след преустановяване на изолацията.

Допълнителни препоръки: Тъй като не може да се изключи, че телесните течности (напр. сперма) могат да бъдат заразни и след преустановяване на изолацията, се препоръчва използването на презервативи и други предпазни мерки в продължение на 3 месеца.

КЪМ КОГО МОЖЕТЕ ДА СЕ ОБЪРНЕТЕ С ОБЩИ ВЪПРОСИ ЗА МАЙМУНСКАТА ШАРКА?

Здравна консултация Виена - горещата линия по здравни въпроси **1450** на община Виена отговаря